

Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej UMW

Sylabus			
Część A - Opis przedmiotu kształcenia			
Nazwa modułu/przedmiotu	TECHNOLOGIA POSTACI LEKU I	Grupa szczegółowych efektów kształcenia	
		Kod grupy C	Nazwa grupy ANALIZA, SYNTEZA I TECHNOLOGIA LEKÓW
Wydział	Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej		
Kierunek studiów	Farmacja		
Specjalności			
Poziom studiów	jednolite magisterskie X* I stopnia X II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐		
Forma studiów	stacjonarne X niestacjonarne ☐		
Rok studiów	III	Semestr studiów: V i VI	
Typ przedmiotu	obowiązkowy X fakultatywny ☐		
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy X podstawowy ☐		
Język wykładowy	polski X angielski ☐ inny ☐		
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X			
Forma kształcenia		Godziny	
Wykład (WY)		35 (V)	
Seminarium (SE)			
Ćwiczenia audytoryjne (CA)			
Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)			
Ćwiczenia kliniczne (CK)			
Ćwiczenia laboratoryjne (CL)		120 (VI)	
Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)			
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)			
Lektoraty (LE)			
Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)			
Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)			
Praktyki zawodowe (PZ)			
Samokształcenie (SK)		98	
Konsultacje		49	
Razem		35 (V), 120 (VI), 98, 49; 302	
Cele kształcenia:			

Zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie:

- metod prawidłowego sporządzania płynnych, półstałych i stałych postaci leku w skali laboratoryjnej oraz zasady pracy urządzeń do ich wytwarzania;
- nazewnictwa, składu, struktury i właściwości poszczególnych postaci leku;
- wymagań stawianych różnym postaciom leku, w szczególności wymagań farmakopealnych;
- podstawowych procesów technologicznych oraz urządzeń stosowanych w technologii wytwarzania postaci leku;
- metod postępowania aseptycznego oraz uzyskiwania jałowości produktów leczniczych, substancji i materiałów;
- właściwości substancji pomocniczych i dokonywania ich doboru w zależności od rodzaju postaci leku;
- rodzaju opakowań oraz ich doboru w celu zapewnienia odpowiedniej jakości leku recepturowego;
- wpływu parametrów procesu technologicznego na właściwości postaci leku;
- metod badania oceny jakości postaci leku;
- zasad kontroli leków recepturowych, w tym preparatów do żywienia pozajelitowego i cytostatyków, oraz sposoby ustalania warunków ich przechowywania;
- zasad sporządzania leków homeopatycznych;
- metod sporządzania radiofarmaceutyków;
- korzystania z farmakopei, receptariuszy i przepisów technologicznych, wytycznych oraz literatury dotyczącej technologii i jakości postaci leku, w szczególności w odniesieniu do leków recepturowych;
- rozpoznawania i rozwiązywania problemów wynikających ze składu leku recepturowego przepisane na receptę, dokonywania weryfikacji jego składu, w celu prawidłowego jego sporządzenia oraz dokonywania kontroli dawek;
- planowania cyklu wytwarzania postaci leku w tym pozajelitowych postaci leku, z uwzględnieniem warunków wytwarzania oraz rodzaju aparatury;

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	CW05, CW 22 CW 23 CW 24 CW 25 CW 26 CW 27 CW 28 CW 29 CW 30 CW 31 CW 32 CW 33	- opisuje właściwości fizykochemiczne i metody otrzymywania substancji pomocniczych stosowanych w technologii postaci leku;	sprawdziany formujące i podsumowujące; kolokwia cząstkowe ustne i pisemne, egzamin	WY
W 02				
W 03				
W 04				
W 05		- opisuje właściwości funkcjonalne substancji pomocniczych i wie, jak dokonywać ich doboru w zależności od rodzaju postaci leku;	j.w.	WY
W 06				
W 07				
W 08		- zna nazewnictwo, skład,		

W 09	CW 34 CW 35	strukturę i właściwości poszczególnych postaci leku;	j.w.	WY
W 10				
W 11		- opisuje wymagania stawiane różnym postaciom produktów leczniczych, w szczególności wymagania farmakopealne;	j.w.	WY
W 12				
W 13				
W 14				
W 15		- zna i rozumie podstawowe procesy technologiczne oraz urządzenia stosowane w technologii wytwarzania postaci leku;	j.w.	WY
		- zna metody sporządzania płynnych, półstałych i stałych postaci leku w skali laboratoryjnej i przemysłowej oraz zasady pracy urządzeń do ich wytwarzania;	j.w.	WY
		- zna metody postępowania aseptycznego oraz uzyskiwania jałowości produktów leczniczych, substancji i materiałów;	j.w.	WY
		- zna właściwości funkcjonalne substancji pomocniczych i wie, jak dokonywać ich doboru w zależności od rodzaju postaci leku;	j.w.	WY
		- zna rodzaje opakowań i systemów dozujących oraz wie, jak dokonywać ich doboru w celu zapewnienia odpowiedniej jakości leku;	j.w.	WY

		<p>- zna i rozumie metody badań oceny jakości postaci leku;</p> <p>- opisuje czynniki wpływające na trwałość leku, procesy, jakim może podlegać lek podczas przechowywania, oraz metody badania trwałości produktów leczniczych;</p> <p>- zna i rozumie wpływ parametrów procesu technologicznego na właściwości postaci leku;</p> <p>- zna zasady Dobrej Praktyki Wytwarzania i dokumentowania prowadzonych procesów technologicznych;</p> <p>- zna zasady sporządzania i kontroli leków recepturowych, w tym preparatów do żywienia pozajelitowego i cyto- statyków, oraz sposoby ustalania warunków ich przechowywania;</p> <p>- zna zasady sporządzania leków homeopatycznych;</p> <p>- zna metody sporządzania radiofarmaceutyków;</p>	<p>j.w.</p> <p>j.w.</p> <p>j.w.</p> <p>j.w.</p> <p>j.w., zadania rachunkowe</p> <p>j.w.</p> <p>j.w.</p>	<p>WY</p> <p>WY</p> <p>WY</p> <p>WY</p> <p>WY, CN</p> <p>WY</p> <p>WY</p>
<p>U 01</p> <p>U 02</p> <p>U 03</p> <p>U 04</p> <p>U 05</p> <p>U 06</p> <p>U 07</p>	<p>CU 03</p> <p>CU 10</p> <p>CU 12</p> <p>CU 27</p> <p>CU 28</p> <p>CU 29</p> <p>CU 30</p>	<p>- wyjaśnia zastosowanie radiofarmaceutyków w lecznictwie;</p> <p>- wyjaśnia znaczenie formy farmaceutycznej i składu produktu leczniczego dla</p>	<p>egzamin końcowy</p> <p>sprawdziany wiedzy i egzamin końcowy</p>	<p>WY, SK</p> <p>CL, SK</p>

U 08 U 09	CU 32 CU 38	jego działania;		
		- charakteryzuje czynniki, które wpływają na trwałość postaci leku, oraz dokonuje doboru właściwego opakowania bezpośredniego i warunków przechowywania;	sprawdziany wiedzy i egzamin końcowy	CL, SK
		- stosuje przepisy z farmakopei, receptariuszy i opracowań technologicznych, wytycznych oraz literatury dotyczącej technologii i jakości postaci leku, w szczególności w odniesieniu do leków recepturowych;	analiza literatury, raporty z ćwiczeń laboratoryjnych	CL
		- prawidłowo wykonuje lek recepturowy, dokonuje właściwego doboru opakowania oraz określa termin ważności i sposób przechowywania;	sprawdzian wiedzy, raporty z ćwiczeń laboratoryjnych i analiza literatury	CL, SK
		- rozpoznaje i rozwiązuje problemy wynikające ze składu leku recepturowego przepisanego na recepcie, dokonuje weryfikacji jego składu, w celu prawidłowego jego sporządzenia oraz dokonuje kontroli dawek;	analiza literatury i raporty z ćwiczeń laboratoryjnych	CL, SK
		- wykonuje preparaty w warunkach aseptycznych i wybiera metodę wyjaławiania;	analiza literatury, egzamin końcowy	CL, SE, SK
		- planuje cykl wytwarzania		

		podstawowych stałych postaci leku oraz pozajelitowych postaci leku, z uwzględnieniem warunków wytwarzania oraz rodzaju aparatury; - wyszukuje w piśmiennictwie informacje naukowe, dokonuje ich wyboru i oceny oraz wykorzystuje je w celach praktycznych.	analiza literatury, egzamin końcowy analiza literatury, studium przypadku, sprawdzian wiedzy	CL, SE, SK CL, SK
K 01	CK 01	Chętnie uczestniczy w ćwiczeniach, współpracuje w grupie, aktywnie uczestniczy w rozwiązywaniu problemów recepturowych	obserwacje bezpośrednie podczas CL	CL, CS

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie

Proszę oznaczyć krzyżykami w skali 1-3 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw np.:

Wiedza + +

Umiejętności + + +

Postawy +

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie, sprawdzenie, itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe	160
2. Czas pracy własnej studenta	142
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	302
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	12
Uwagi	

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Wykłady (semestr V):

1. Zasady korzystania z Farmakopei Polskiej i literatury fachowej (CW22, CW23, CW27)

2. Podstawowe procesy jednostkowe stosowane w technologii postaci leku (CW24, CW25, CW26)

3.Rozpuszczalniki stosowane w technologii postaci leku (CW05, CW27)
4.Substancje pomocnicze(CW05, CW27)
5.Wytrawianie surowców roślinnych (CW29, CW30, CW31, CW32)
6.Preparatyka galenowa (CW25, CW24, CW23)
7.Postacie leków roślinnych (CW31, CW22, CW25)
8.Rodzaje opakowań i ich przeznaczenie (CW28)
9.Ogólne zasady sporządzania leków recepturowych (CW22, CW23, CW24, CW25, CW26, CW33)
10.Technika sporządzania leków płynnych, stałych i półstałych (CW22, CW23, CW24, CW25)
11.Technika sporządzania leków w warunkach aseptycznych (CW22, CW26, CW27, CW28)
12.Rozwiązywanie niezgodności recepturowych (wszystkie CW)
13.Leki homeopatyczne (CW34)
14.Radiofarmaceutyki (CW35)
15.Materiały medyczne
Seminaria
Ćwiczenia (semestr VI): <ol style="list-style-type: none">
1. Obliczenia dawek jednorazowych i dobowych substancji silnie i bardzo silnie działających (CU27, CU29, CU38)
2. Różne sposoby wyrażania stężeń roztworów i ich przeliczanie (CU27, CU29)
3. Obliczenia dla rozcieńczeń etanolu i wykonywanie rozcieńczeń CU27, CU29)
4. Sporządzanie płynnych postaci leków recepturowych (roztwory, mieszanki, krople, odwary napary, maceracje, emulsje, zawiesiny) (CU10, CU12, CU27, CU28)
5. Sporządzanie stałych postaci leków recepturowych (proszki, zioła, czopki) (CU12, CU27, CU28, CU32)
6. Sporządzanie półstałych leków recepturowych (maści, pasty, kremy) (CU12, CU27, CU28)
7. Sporządzanie leków w warunkach aseptycznych (krople i maści oczne) (CU30)
8. Sporządzanie leków recepturowych z antybiotykami (CU30)
9. Poprawianie niezgodności recepturowych (CU29, CU38)
Inne
Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje) <ol style="list-style-type: none">
1. Farmakopea Polska VI, VII, VIII, IX, X
2. „Receptura apteczna – podręcznik dla studentów farmacji” – pod redakcją prof. Renaty Jachowicz
3. „Ćwiczenia z receptury” – pod redakcją Leszka Krówczyńskiego i Renaty Jachowicz
4. „Farmacja praktyczna” – redakcja naukowa Renata Jachowicz
5. „Preparaty galenowe” – Janusz Pluta, Dorota Haznar-Garbacz, Bożena Karolewicz, Magdalena Fast

Przepisy na leki recepturowe spoza Farmakopei Polskiej

Instrukcje wykonania leku recepturowego i galenowego spoza Farmakopei Polskiej

Recepty lekarskie na lek recepturowy

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. „Farmacja stosowana „ – podręcznik dla studentów farmacji” - pod redakcją Stanisława Janickiego i Adolfa Fiebiga
2. „Technologia postaci leku z elementami biofarmacji” – Kurt H. Bauer, Karl-Heinz Fromming, Claus Fuhrer; red. wyd. pol. Janusz Pluta,
3. „Leki współczesnej terapii” – różne wydania
4. „Informator terapeutyczny” – różne wydania

Czasopisma branżowe

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)

- sala ćwiczeń
- sala seminaryjna
- rzutnik multimedialny
- pomieszczenie do pracy aseptycznej
- literatura fachowa
- surowce farmaceutyczne
- odczynniki chemiczne
- leki gotowe
- substancje do receptury
- szkło laboratoryjne
- opakowania do leków
- sprzęt i aparatura niezbędne do wykonywania poszczególnych postaci leków recepturowych

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

1. Kolokwium wstępne na ćwiczenia – test jednokrotnego wyboru złożony z 20 pytań.

Kryteria oceny:

Ocena	Ilość punktów
bardzo dobra	20
ponad dobra	18-19
dobra	16-17
dość dobra	14-15
dostateczna	11-13

- **Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:** zaliczenie ćwiczeń - regulaminowa obecność na zajęciach dydaktycznych, wykonanie określonej ilości leków recepturowych wraz z raportem ćwiczeń (42 recepty), zdanie 10 kolokwiumów cząstkowych w formie ustnej , zdanie kolokwium z farmacji galenowej – test jednokrotnego wyboru złożony z 30 pytań; ocena wg poniższych

kryteriów:

Ocena	Ilość punktów
bardzo dobra	30
ponad dobra	28-29
dobra	25-27
dość dobra	22-24
dostateczna	18-21

- zdanie kolokwium końcowego w formie ustnej.
- ponadto student jest oceniany na bieżąco pod kątem sposobu wykonywania zadań, zachowania poprawności toku postępowania, zachowania czystości na stanowisku pracy, rozwiązywania zadań rachunkowych i problemowych oraz studium przypadku.

Odpowiedzi ustne oceniane są według następujących kryteriów (student jest informowany na bieżąco o ocenach za odpowiedzi ustne poprzez informację ustną oraz wpis do zeszytu asystenta):

Ocena	Procent poprawnych odpowiedzi
bardzo dobra	95-100
ponad dobra	90-94
dobra	80-89
dość dobra	70-79
dostateczna	60-69

- zdanie egzaminu końcowego, który składa się z dwóch części – egzaminu praktycznego i egzaminu pisemnego.
Egzamin praktyczny odbywa się po zakończeniu ćwiczeń i polega na wykonaniu leku recepturowego na podstawie wylosowanej recepty. Zaliczenie egzaminu praktycznego jest warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu pisemnego.
Egzamin pisemny ma formę testu złożonego z 90 pytań MCQ i MRQ.
Ocena końcowa z egzaminu jest średnią z egzaminu praktycznego i pisemnego przy zachowaniu przeliczników:
0,3 x ocena z egzaminu praktycznego
0,7 x ocena z testu
Egzamin pisemny oceniany jest według następującej skali:

Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bardzo dobra (5,0)	95-100% prawidłowych odpowiedzi
Ponad dobra (4,5)	90-94% prawidłowych odpowiedzi
Dobra (4,0)	80-89% prawidłowych odpowiedzi
Dość dobra (3,5)	75-79% prawidłowych odpowiedzi

Dostateczna (3,0)	61-74% prawidłowych odpowiedzi
----------------------	--------------------------------

Ogłoszenie wyników – w ciągu trzech dni roboczych, na tablicy informacyjnej KTPL oraz na stronie internetowej:

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email:

Katedra i Zakład Technologii Postaci Leku, Wydział Farmaceutyczny, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, ul. Borowska 211, 50-556 Wrocław

Tel.: +48 71 784 03 15, fax: +48 71 784 03 17; e-mail: sekretariat.ktpl@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Janusz Pluta, prof. dr hab. n. farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji, specjalista farmacji aptecznej) – wykłady

Przemysław Baranowski, mgr farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji) – ćwiczenia

Paweł Biernat, mgr farm., (tytuł zawodowy: magister farmacji, specjalista farmacji aptecznej) – ćwiczenia

Jakub Burak, mgr farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji) – ćwiczenia

Barbara Figura, dr n. farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji, specjalista farmacji aptecznej) – ćwiczenia, wykłady

Kamil Grela, mgr farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji) – ćwiczenia

Bożena Grimling, dr n. farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji, specjalista farmacji aptecznej) – ćwiczenia

Olaf Gubrynowicz, dr n. farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji, specjalista farmacji aptecznej) - ćwiczenia

Dorota Haznar-Garbacz, dr n. farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji, specjalista farmacji aptecznej) – ćwiczenia

Bożena Karolewicz, dr n. farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji) - ćwiczenia

Dorota Kida, mgr farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji, specjalista farmacji aptecznej) – ćwiczenia

Krystyna Małecka, dr n. farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji, specjalista farmacji aptecznej) - ćwiczenia

Katarzyna Małolepsza-Jarmołowska, dr hab. n. farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji, specjalista farmacji aptecznej) – ćwiczenia

Jan Meler, dr n. farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji, specjalista farmacji aptecznej) – ćwiczenia

Karol Nartowski, mgr farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji) - ćwiczenia

Maciej Nowak, mgr farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji) – ćwiczenia

Maria Szczęśniak, dr n. farm. (tytuł zawodowy: magister farmacji) – ćwiczenia

Data opracowania sylabusu

10.09.2015

.....

Sylabus opracował(a)

dr Barbara Figura

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

.....